آیت‌الله‌العظمی جوادی آملی

نشاط حقیقی در سامان اقتصاد مردم است

حضرت آیت‌الله جوادی آملی در دیدار شهردار قم، تأکید کردند: اگر مردم را با فیلم و نمایش بخندانیم، این نشاط کاذب است؛ نشاط واقعی آن است که اقتصاد مردم سامان یابد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حضرت آیت‌الله جوادی آملی، در دیدار دکتر عظیمی شهردار و جمعی از معاونان و مدیران شهرداری قم، با تأکید بر ضرورت گسترش خدمات شهری در مناطق مختلف استان قم، بیان کردند: قم گرچه از نظر فرهنگی استانی غنی است؛ اما از نظر طبیعی و منابع طبیعی، استانی محروم به‌شمار می‌آید. با این حال در شرق و غرب قم، روستاها و مناطق پربرکتی وجود دارد که شهرداری باید نسبت به توسعه و ارائه خدمات در آن مناطق نیز اهتمام ورزد. اگر شرح صدر وجود داشته باشد، می‌توان از این ظرفیت‌های طبیعی و ییلاقی، برای خدمت به شهر و شهروندان بهره گرفت؛ این مناطق هم می‌توانند به شهر خدمت بدهند و هم از شهر خدمت بگیرند.

معظم‌له با اشاره به ظرفیت‌های فرهنگی منطقه کهک اظهار کردند: خانه تاریخی صدرالمتألهین در منطقه کهک ظرفیتی ارزشمند است که می‌توان آن را به موزه و کتابخانه‌ای علمی تبدیل کرد. این کار در توان شهرداری قم است و شایسته است، از چنین فرصت‌هایی برای توسعه فرهنگی شهر استفاده شود.

ایشان همچنین با اشاره به لزوم توجه به محیط زیست و فضای سبز، افزودند: شما همه اطراف قم را محله خود بدانید و برای شهرها و روستاهای اطراف نیز برنامه‌ریزی کنید. ایجاد فضای سبز و توجه به منابع طبیعی، به‌ویژه در مناطق اطراف، ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است.

این مرجع تقلید با تأکید بر اینکه نشاط حقیقی در اقتصاد مردم است، افزودند: اگر مردم را با فیلم و نمایش بخندانیم، این نشاط کاذب است؛ نشاط واقعی آن است که اقتصاد مردم سامان یابد.

حضرت آیت‌الله جوادی آملی در ادامه، با اشاره به سخن امیرالمؤمنین علی علیه‌السلام که فرمودند: «الناس کلّهم أحرار»، اظهار کردند: چهارده قرن پیش مولا علی علیه‌السلام فریاد زد که مردم آزادند، تا زمانی که به حریم دیگران تجاوز نکنند. ما باید قدر این فرهنگ غنی را بدانیم. انسانیت و آزادی آن است که جامعه‌ای بسازیم که در آن کسی محتاج نباشد.

معظم‌له گفتند: خیلی بدیهی است که در کشور نباید اختلاس و حقوق‌های نجومی باشد. کشوری با منابع فراوان نفت، گاز و ثروت‌های طبیعی، نباید دست نیاز به سوی دیگران دراز کند. اداره کشور با رویکرد کمیته امدادی درست نیست و باید با همت و تلاش، فقر را ریشه‌کن کنیم؛ نه اینکه تنها به فقیران کمک کنیم.

• بسط شرقی حرم مطهر حضرت معصومه علیهاالسلام با سرعت در حال اجراست

همچنین، دکتر فرامرز عظیمی، شهردار کلانشهر قم هم، در این دیدار با تأکید بر رویکرد اول در مدیریت شهری، اظهار کرد: مبنای خدمت‌رسانی در شهرداری قم توجه به نیازها، مطالبات و دغدغه‌های مردم است و این اصل باید در تمامی بخش‌های مدیریت شهری نهادینه شود.

شهردار قم، با اشاره به جایگاه تاریخی و فرهنگی این شهر مدیریت شهری قم، باید در تراز ایران اسلامی و حتی جهان اسلام شکل گیرد. قم ظرفیتی بی‌بدیل برای ارتباطات بین‌المللی دارد؛ اما از نظر زیرساخت‌ها با چالش‌های جدی مواجه است که شهرداری در تلاش است، سهم خود را در رفع این مشکلات ایفا کند.

عظیمی در ادامه با اشاره به وضعیت متروی قم توضیح داد: فاز نخست این پروژه آماده بهره‌برداری است و تنها منتظر ورود واگن‌ها از طریق شرکت ایرانی و شرکت طرف قرارداد چینی هستیم تا بهره‌برداری رسمی انجام شود.

وی با تأکید بر اهمیت خط دوم مترو در کاهش گره‌های ترافیکی شهر اظهار کرد: با پیگیری‌های انجام‌شده، دو دستگاه حفار برای آغاز عملیات خط دوم وارد قم شده و دستگاه سوم نیز، طی هفته‌های آینده به شهر منتقل خواهد شد تا روند حفاری‌ها تسریع شود.

شهردار کلانشهر قم، همچنین از پیشرفت چشمگیر طرح بسط شرقی حرم مطهر حضرت معصومه علیهاالسلام خبر داد و گفت: این پروژه از مهم‌ترین اولویت‌های عمرانی شهر است و با تلاش مستمر مجموعه شهرداری، امیدواریم در دوره فعلی مدیریت شهری به سرانجام برسد.

عظیمی با بیان اینکه، تمامی ۷۰۰ تن پسماند به‌صورت علمی بازیافت می‌شوند، ادامه داد: با خرید دستگاه‌های اتوماتیک تفکیک و پردازش زباله در ماه‌های اخیر، توانسته‌ایم چرخه بازیافت را به‌طور کامل در مدیریت شهری فعال کنیم. طی شش ماه نخست سال جاری، حدود چهار هزار تُن کود کمپوست از زباله‌های شهری تولید شده است.

شهردار کلانشهر قم با تأکید بر اینکه قم باید الگویی برای مدیریت شهری پاک، پایدار و محیط‌زیست‌محور باشد، افزود: هدف ما این است که در کنار خدمت‌رسانی، شهری سالم، زیبا و قابل زیست برای مردم فراهم کنیم.

وی در ادامه به اقدامات فرهنگی شهرداری قم اشاره کرد و گفت: اساس و بنیان همه امور در این شهر فرهنگی، اقدام فرهنگی است. مدیریت شهری باید در کنار فعالیت‌های عمرانی، به ارتقای فرهنگی، هویت شهری و نشاط اجتماعی مردم توجه ویژه داشته باشد.

عظیمی افزود: در ماه‌های اخیر با تقویت برنامه‌های فرهنگی، سعی کرده‌ایم، شهر را در ایام مختلف سال پویا و واکنش‌دار نگه داریم تا قم چهره‌ای زنده و فعال از خود در مناسبت‌های ملی و مذهبی نشان دهد.

وی با اشاره به توجه شهرداری به محلات و اقوام مختلف شهری، تصریح کرد: با تأکید ریاست محترم جمهوری، برنامه‌های فرهنگی و اجتماعی را به محلات منتقل کرده‌ایم تا شهر براساس ویژگی‌های فرهنگی و اجتماعی هر منطقه مدیریت شود. استفاده از ظرفیت اقوام در امور محلی یکی از محورهای اصلی برنامه‌های ماست. ما به دنبال شهری هستیم که مردم در اداره آن نقش واقعی داشته باشند.

آیت‌الله اراکی

روا نیست که خیابان‌های ما جولانگاه بی‌حجابی و منکرات علنی باشد

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، با انتقاد از برخی مظاهر اجتماعی در کشور گفت: مسئولان باید متوجه باشند که این مملکت برای اقامه دین خدا و اجرای احکام الهی برپا شده است و باید به ملزومات آن عمل شود. انقلاب اسلامی با خون شهدا و ایثارگری خانواده‌های آنان استوار شده و روا نیست که خیابان‌های تهران و شهرهای ما، جولانگاه تجاهر به فسق و بی‌حجابی و منکرات علنی باشد.

به گزارش روابط عمومی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، آیت‌الله محسن اراکی در ابتدای درس خارج در مدرسه فیضیه، با اشاره به وضعیت خشک‌سالی پیش‌آمده و وضعیت بحرانی منابع آبی کشور، این شرایط را نشانه‌ای از تذکر الهی و ضرورت بازگشت جامعه به مسیر الهی دانست و تأکید کرد: ملت و مسئولان باید نسبت به «حفظ حرمت اجتماع دینی» و جلوگیری از گسترش گناه و تجاهر به فسق در جامعه، هوشیار باشند.

وی با اشاره به آیات ۲۵ و ۲۶ سوره انفال افزود: امروز باید دعای ما همراه با توجه خاص به این دو آیه باشد؛ زیرا شرایط کنونی کشور، بیانگر تذکری الهی است.

آیت‌الله اراکی وضعیت فعلی کشور را از نظر منابع آبی، نگران‌کننده توصیف و بیان کرد: در شصت سال اخیر چنین خشک‌سالی گسترده‌ای نداشته‌ایم. کارشناسان می‌گویند: متوسط بارندگی امسال تا ۸۰ درصد کمتر از میانگین سال‌های گذشته بوده است و سفره‌های زیرزمینی نیز به‌شدت افت کرده‌اند. این وضع نشانه‌ای از تذکر خداوند است تا ما را از غفلت و بی‌توجهی نسبت به خود بیدار کند.

وی با انتقاد از برخی مظاهر اجتماعی در کشور ابراز کرد: مسئولان باید متوجه باشند که این مملکت برای اقامه دین خدا و اجرای احکام الهی برپا شده است که باید به ملزومات آن عمل شود. انقلاب اسلامی با خون شهدا و ایثارگری خانواده‌های آنان استوار شده و روا نیست که خیابان‌های تهران و شهرهای ما، جولانگاه تجاهر به فسق و بی‌حجابی و منکرات علنی باشد.

آیت‌الله اراکی خاطرنشان کرد: این رفتارها اثر وضعی دارد و جامعه‌ای که به‌نام ایمان و تشیع شناخته می‌شود، باید نسبت به این انحراف‌ها حساس باشد. مسئولان وظیفه دارند، مانع بروز و گسترش این ناهنجاری‌ها شوند و متدینان نیز، نباید در برابر این پدیده‌های خطرناک بی‌تفاوت بمانند.

اجرای سراسری «طرح معلم قرآنی» برای طلاب سطح یک حوزه

حجت‌الاسلام نریمانی از اجرای مرحله جدید طرح معلم قرآنی در کشور خبر داد و گفت: بر اساس ابلاغیه در سال ۱۴۰۰، همه طلاب سطح یک در پایان پایه ششم به سطح «معلمی روخوانی، تجوید و ترجمه مفاهیم قرآن کریم» گواهی مربیگری رسمی دریافت کنند.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام محمدسعید نریمانی مدیر اداره قرآن و حدیث حوزه‌های علمیه کشور با اشاره به آغاز اجرای طرح معلم قرآنی در حوزه های علمیه اظهار داشت: در سال ۱۴۰۰ آیت‌الله اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه، طرحی را با عنوان «طرح معلم قرآنی» ابلاغ کرد که بر اساس آن، تمام طلاب سطح یک موظف‌اند تا پایان پایه ششم، توانایی آموزش روخوانی، تجوید و ترجمه مفاهیم قرآن کریم در سطح عمومی را داشته باشند.

وی افزود: منظور از عنوان «معلم قرآن» این است که طلاب باید گواهی رسمی مربیگری داشته باشند تا بتوانند در نهادهایی همچون سازمان تبلیغات، سپاه، ارتش، اوقاف و یا هر مرکز مذهبی، در فعالیت آموزش قرآنی در عرصه تبلیغی خود با مشکل مواجه نشوند؛ چراکه این، حداقل سطح مورد انتظار از یک طلبه سطح یک است.

حجت‌الاسلام نریمانی با اشاره به آغاز رسمی اجرای این طرح ابراز کرد: از آبان‌ماه تا اسفندماه سال ۱۴۰۰، ارزیابی طلاب سراسر کشور انجام شد و نتایج آن موجب شد نظارت‌ها و برنامه‌های قرآنی در متون آموزشی و شیوه تدریس اساتید تقویت شود. این روند طی دو مرحله ارزیابی و از طریق سامانه مرکزی اداره قرآن و حدیث دنبال گردید.

مدیر اداره قرآن و حدیث در تشریح نتایج این ارزیابی‌ها تشریح کرد: طلاب شرکت‌کننده در سه ۳ سطح طبقه‌بندی می‌شوند و کسانی که نمره بالای ۱۷ کسب کنند و در مصاحبه استاد پذیرفته شوند، گواهی رسمی مربیگری روخوانی، تجوید و ترجمه دریافت می‌کنند.

وی افزود: افراد بین نمره ۱۲ تا ۱۷ باید در دوره «تربیت مربی» شرکت کنند و افرادی که نمره زیر ۱۲ دارند، لازم است در دوره‌های مقدماتی و دانش‌افزایی روخوانی و تجوید شرکت کنند.

مدیر اداره قرآن و حدیث حوزه‌های علمیه کشور از تداوم ارزیابی‌ها در سال جاری خبر داد و گفت: در سال ۱۴۰۴ نیز این طرح با قوت در حال اجراست و هم‌اکنون ارزیابی‌ها در استان‌های قزوین، کرمانشاه، کهگیلویه و بویراحمد، و هرمزگان درحال برگزاری است و دیگر استان‌ها نیز در نوبت اجرا قرار دارند.

حجت‌الاسلام نریمانی در پایان خاطرنشان کرد: طرح معلم قرآنی ویژه طلاب سطوح مختلف از جمله طلاب دوره بلندمدت، نظام جدید و دیپلم، هر سال به‌صورت مستمر اجرا می‌شود و تاکنون آثار بسیار ارزشمندی در ارتقای مهارت قرآنی طلاب در سراسر کشور داشته است.

رئیس پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی

پیشرفت و اقتدار تمدنی بدون حکمرانی درست بر علم ممکن نیست

آیین افتتاحیه نهمین مدرسه حکمرانی اسلامی با محوریت «علم و فناوری» با سخنرانی رئیس پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی برگزار شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین نجف لکزایی، عضو هیأت علمی دانشگاه باقرالعلوم علیه‌السلام در این آیین که در سالن شهید سلیمانی پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی برگزار شد، در سخنانی، حکمرانی علم را مستلزم «اقامه علم مطلوب» از منظر قرآن کریم دانست و اظهار کرد: پیشرفت و اقتدار تمدنی بدون مدیریت صحیح بر مسیر علم، میسر نخواهد بود.

رئیس پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، با موضوع «حکمرانی علم به‌مثابه اقامه علم مطلوب از منظر قرآن»، به تبیین مبانی نظری و قرآنی حکمرانی علم پرداخت و افزود: مدارس حکمرانی اسلامی، فرصتی است تا اندیشه دینی در عرصه‌های تمدنی و اداره جامعه بازخوانی شود. در این دوره، تمرکز بر حکمرانی علم و فناوری است؛ زیرا پیشرفت و اقتدار تمدنی، بدون حکمرانی درست بر علم، ممکن نیست.

معاون پژوهش دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، با اشاره به فرمایشات مقام معظم رهبری درباره اهمیت نظام علم و فناوری در گام دوم انقلاب، ادامه داد: دفتر تبلیغات اسلامی و پژوهشکده‌های وابسته به آن، مأموریت دارند ضمن مسأله‌محور کردن پژوهش‌ها، نقش فعالی در چرخه حکمرانی علم ایفا کنند و از طریق تربیت نیروی انسانی مؤمن، متعهد و متخصص، مسیر تحقق تمدن نوین اسلامی را هموار سازند.

رئیس پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، با اشاره به جایگاه علم در قرآن کریم اظهار کرد: در نگاه قرآنی، علم صرفاً آگاهی یا انباشت داده نیست؛ بلکه حقیقتی وجودی است که باید در جان انسان اقامه شود. علم زمانی ارزش دارد که به رشد و تعالی وجودی انسان بینجامد و جامعه را به سوی صلاح و عبودیت الهی سوق دهد.

وی افزود: اقامه علم به‌معنای نهادینه‌کردن آن در ساحت فرد و جامعه است. قرآن کریم، از ما می‌خواهد علمی را اقامه کنیم که همراه با ایمان، اخلاق و مسئولیت باشد؛ نه علمی که به غرور، سلطه یا تخریب طبیعت و انسان منجر شود.

علم قرآنی، قدرت‌آفرین و عدالت‌گستر است

عضو هیأت علمی دانشگاه باقرالعلوم علیه‌السلام گفت: علم قرآنی، قدرت‌آفرین است. جامعه‌ای که در مسیر توحید و عدالت حرکت می‌کند، باید قدرتمند باشد و این قدرت، جز از مسیر علم حاصل نمی‌شود. علم در حکمرانی اسلامی، ابزاری برای تسلط بر دیگران نیست؛ بلکه نیرویی برای آبادانی زمین، خدمت به خلق و استقرار عدالت است.

حجت‌الاسلام والمسلمین لک‌زایی تأکید کرد: اگر علم در مدار توحید قرار نگیرد، به‌جای پیشرفت، به اسارت انسان‌ها و تخریب جامعه منتهی می‌شود؛ از این‌رو قرآن، علم را با ایمان و تقوا پیوند می‌زند و از علم بدون خشیت الهی، به‌عنوان علم ناقص و بی‌ثمر یاد می‌کند.

مبانی حکمی حکمرانی علم

وی در بخش دیگری از سخنان خود، با اشاره به مبانی فلسفی حکمرانی علم از منظر حکمت متعالیه، گفت: اصالت وجود، تشکیک در مراتب علم، حرکت جوهری، اتحاد عاقل و معقول و باور به نظام احسن، پنج پایه حکمی حکمرانی علم‌اند. این مبانی نشان می‌دهند که علم و وجود، در نگاه اسلامی از هم جدا نیستند و هرچه علم انسان افزون‌تر شود، مرتبه وجودی او نیز تعالی می‌یابد.

اقامه علم از فرد تا نظام اجتماعی

حجت‌الاسلام والمسلمین لک‌زایی، با بیان اینکه اقامه علم از درون فرد آغاز می‌شود، توضیح داد: نخست باید علم را در خود اقامه کنیم؛ یعنی دل را از آلودگی، خودخواهی و جهل پاک سازیم تا نور علم در جان ما بتابد. در مرحله بعد، نهادهای علمی، آموزشی و فرهنگی باید این اقامه را در جامعه استمرار بخشند تا علم الهی در ساختارهای اجتماعی و سیاست‌گذاری جاری شود. در گام نهایی، حکمرانی علم یعنی ساختن جامعه‌ای که تصمیم‌ها، ارزش‌ها و نظام دانایی آن بر محور حقیقت، عدالت و عبودیت استوار باشد. این، همان مسیر اقامه علم مطلوب از منظر قرآن است.

رئیس پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی در پایان ابراز امیدواری کرد: نهمین مدرسه حکمرانی اسلامی، بتواند زمینه‌ساز طراحی الگوی بومی حکمرانی علم بر مبنای قرآن و سنت نبوی شود و پژوهشگاه در تداوم این مسیر، نقش مؤثری در تبیین و تحقق تمدن نوین اسلامی ایفا کند.